

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Огнян Симеонов, научни специалности „Социално управление“ и „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, УНСС

Относно: Дисертационен труд на тема „Възможности за усъвършенстване на контрола върху данъчните облекчения при корпоративното подоходно облагане“ с автор Жельо Невянов Желев, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предмет на дисертационния труд е данъчният контрол, който се прилага, за да се установи правилното използване на данъчните облекчения от данъчнозадължените лица. Целта е да се изследва възможността за оптимизиране на данъчния контрол чрез разработването на конкретно приложима за данъчните облекчения технология.

Дисертацията е в обем от 226 стандартни страници и включва въведение, три глави с общо 11 параграфа, заключение, списък на цитираната и използвана литература и приложения. Дисертацията е придружена от декларация на автора за оригиналност и достоверност. Първата глава е посветена на основните характеристики на данъчните облекчения и контрола върху тях – законова рамка, теоретични аспекти, международни и национални практики, съдържание на контрола. Втората глава разглежда технологичните аспекти на контрола върху данъчните облекчения. Анализирани са основните характеристики на технологията, която се прилага по отношение на различни облекчения и значими рискови фактори. Представени се резултатите от проведено анкетно проучване сред служители в столичната териториална дирекция на НАП. В третата глава са аргументирани идентифицираните от автора възможности за оптимизиране на контрола

върху данъчните облекчения. Специално внимание се отделя на антикорупционните мерки в данъчния процес и въздействието върху агресивното данъчно планиране.

Списъкът на цитираната и използвана литература обхваща 121 източника, които представляват достатъчно представителна извадка на достъпните научни публикации и нормативни документи по темата на дисертацията. Представени са 14 приложения, които са свързани с числови данни, помощни таблици и контролни листове за целите на контрола.

II. Преценка за формата и съдържанието на дисертационния труд

Актуалността и значимостта на дисертационния труд се обуславя предимно от няколко по-важни факта: 1/ Значимостта на въпроса за данъчните облекчения в обществените регуляции; 2/ Важната роля на контрола върху облекченията като обратна връзка за ефективността на регуляциите; 3/ Съществуващите и използвани възможности за злоупотреба с данъчните облекчения.

Дисертацията е добре структурирана, изложението е ясно, логично и последователно. Достатъчно подробно и целенасочено са разгледани теоретичните, нормативните и методическите аспекти на темата. Представен е националния и международен опит. Използвани са резултати от проведено от докторанта емпирично изследване. В този смисъл са създадени достатъчно добри научни предпоставки за обосновани изводи и препоръки в съответствие с целта и задачите на дисертацията. Авторът на становището не констатира неправомерно заимстване на текстове от други автори.

Авторефератът отразява достатъчно пълно и коректно съдържанието на дисертацията и основните резултати на проведеното изследване. Отделни аспекти на дисертационния труд са представени в пет публикации на докторанта, от които една студия, две статии и два доклада на научни конференции.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Авторът на становището счита, че посочените от докторанта основни приноси с научно-приложен и практико-приложен характер като цяло коректно отразяват резултатите от проведеното изследване. Правят се уместни и обосновани предложения за усъвършенстване на практиката.

Докторантът основателно насочва своето внимание към подобряване възможностите на информационните системи на НАП и технологията на проверките. Авторът на становището би предложил тези възможности в бъдеще да бъдат обогатени от гледна точка не само на преценката за законосъобразност на използваните данъчни облекчения, но и на тяхната икономичност, ефикасност и ефективност. Това би увеличило приноса на автора относно средствата за оценка и усъвършенстване на националните политики в областта на облекченията.

Съвършено основателно докторантът разглежда въпроса за ефекта от данъчния контрол върху облекченията в зависимост от кадровата политика и противодействието на корупцията в данъчното управление. Според автора на становището, изследването на тази зависимост би спечелило, ако в по-голяма степен се концентрира върху индикаторите, свързани с използването на данъчни облекчения, които могат да служат като източници на сигнали за подобряване на кадровата и антикорупционната политика.

IV. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационния труд представлява завършено научно-приложно изследване, съдържа оригинални авторски идеи и решения на практико-приложни проблеми, както и резултати, представляващи приноси с методически характер. Това дава основание за извода, че той отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

В заключение, като има предвид равнището на теоретичната и практическата подготовка на докторанта по темата на дисертацията, както и показаната способност да провежда самостоятелно научно-приложно изследване, в т.ч. да идентифицира нерешени проблеми в практиката и да предложи обосновани решения, авторът на становището

предлага на научното жури да присъди на Жельо Невянов Желев образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ за дисертационния труд на тема „Възможности за усъвършенстване на контрола върху данъчните облекчения при корпоративното подоходно облагане“.

29 май 2018 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Огнян Симеонов/